

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔

เรามีความปรองดอง สำนานันท์

เวลา ๕ ชั่วโมง	
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘ ความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล (1)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๙ ความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล (2)	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐ การแก้ปัญหาความขัดแย้งใน หน้าที่และความรับผิดชอบ	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑ การแก้ปัญหาความขัดแย้งจาก การใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน	เวลา ๑ ชั่วโมง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒ กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงการ	เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๘

ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (1)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีความปรองดอง สมานฉันท์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน

๒. ผลการเรียนรู้

๘. ขอมรับการเหมือนและความแตกต่างของตนเองและผู้อื่น

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในสังคมของเรามีทุกคนที่มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีสุขภาพร่างกายอ่อนแอ และยังมีคนที่มีความพิการ ขาดอวัยวะบางส่วนไป หรืออวัยวะบางส่วนไม่ทำงานตามปกติ เราจะต้องไม่ดูถูก ไม่รังเกียจ แต่เราจะต้องแสดงความมีน้ำใจ ให้ความช่วยเหลือผู้ที่อ่อนแอกว่าเราและผู้พิการอยู่เสมอ

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๑.๑ สุขภาพ

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้

๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

๑. ภาระงานรวบยอด

- การสำรวจสุขภาพตนเอง
- การสำรวจสุขภาพของเพื่อนในห้องเรียน
- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในห้องเรียนที่มีความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง สุขภาพ

แตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง สุขภาพ

๒. สรุปความรู้หรือนิยามเกี่ยวกับสุขภาพลงในสมุด

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง สุขภาพ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ
๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม		

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูนำภาพคนแข็งแรงและภาพคนป่วยมาให้ให้นักเรียนดูในห้องเรียน ครูซักถามนักเรียนว่า คนในภาพทั้งสองภาพนี้มีความแตกต่างกันอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบคำถาม หรือครูสุ่มนักเรียนตอบ จากนั้นครูกระตุ้นให้นักเรียนทดลองสังเกตสุขภาพของตนเองและสุขภาพของเพื่อน ๆ ในห้องเรียน พร้อมทั้งเสนอแนะว่า “จะเห็นได้ว่า สุขภาพของแต่ละคนมีความแตกต่างกัน สุขภาพของนักเรียนกับเพื่อน ๆ ของนักเรียนก็มีความแตกต่างกัน”

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนสำรวจสุขภาพของเพื่อนของนักเรียนในห้องเรียน ๓ คน โดยเปรียบเทียบกับตนเอง แล้วจดบันทึกผลการสำรวจที่ได้ลงในแบบสำรวจเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง สุขภาพ ตามหัวข้อต่าง ๆ ต่อไปนี้

- สภาพร่างกาย
- อาการเจ็บป่วย/โรคประจำตัว
- อาหารที่ชอบรับประทาน (ทั้งอาหารคาวและอาหารหวาน)
- กีฬาที่ชื่นชอบในการเล่น
- เวลานอน/เวลาตื่นนอน

๖. ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๓-๕ คนให้ออกมานำเสนอผลการสำรวจหน้าชั้นเรียน

๗. ครูแนะนำให้นักเรียนสังเกตว่า “สุขภาพของนักเรียนกับเพื่อนของนักเรียนมีความแตกต่างกัน บางคนแข็งแรง บางคนอ่อนแอ บางคนมีความพิการ ซึ่งขึ้นอยู่กับโรคประจำตัว อาหารที่รับประทาน การเล่นหรือไม่เล่นกีฬา และเวลานอน” แล้วให้นักเรียนสรุปเป็นความรู้ หรือนิยามลงในสมุด จากนั้นครูถามว่า ถ้านักเรียนต้องอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ ในห้องเรียนที่มีสุขภาพแตกต่างกัน นักเรียนจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

๘. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๙. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปว่า “ถ้าต้องอยู่ร่วมกันในห้องเรียนที่คนมีสุขภาพแตกต่างกัน นักเรียนต้องไม่ดูถูก ไม่รังเกียจผู้ที่อ่อนแอหรือมีความพิการ ต้องคอยให้ความช่วยเหลือ หรือชักชวนให้เพื่อนออกกำลังกาย รับประทานอาหารที่มีประโยชน์ และพักผ่อนให้เพียงพอ นอกจากนี้ ยังต้องเป็นผู้มีวินัยในการมีความอดทนอดกลั้น ไม่ดูถูก ไม่รังเกียจ และไม่รังเกียจเพื่อนที่อ่อนแอกว่า หรือมีความพิการ และถ้าเราเป็นคนที่ยืนหยัดกว่า หรือมีความพิการก็ต้องมีความอดทนต่อคำพูดที่ทำให้เจ็บช้ำใจ ไม่ได้ตอบกลับด้วยความรุนแรง อันจะทำให้เกิดผลเสียตามมา”

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนสำรวจสุขภาพของคนในครอบครัวของนักเรียนด้วยการสอบถามและจดบันทึกลงในสมุด ตามแบบอย่างที่ได้ทำการสำรวจมาในห้องเรียน ส่งครู เพื่อให้นักเรียนได้รับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง สุขภาพ ของคนในสังคมมากขึ้น

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- สุขภาพคืออะไร
- ผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรงและสุขภาพอ่อนแอมีความแตกต่างกันอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง สุขภาพ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง ความสามารถและถนัดกำเนิด เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพคนแข็งแรง ๑ ภาพ และภาพคนป่วย ๑ ภาพ
๒. แบบสำรวจเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง สุขภาพ
๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๒ ป. ๒ ของบริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

_____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕

ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล (2)

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีกความปรองดอง สมานฉันท์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน

๒. ผลการเรียนรู้

๘. ขอมรับการเหมือนและความแตกต่างของตนเองและผู้อื่น

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ความสามารถ คือ สิ่งที่จะทำได้ ทั้งทำได้โดยความรู้และ โดยกำเนิด ส่วนถิ่นกำเนิด คือ พื้นที่ที่เราเกิด แต่ละคนในสังคมย่อมมีความสามารถและถิ่นกำเนิดทั้งเหมือนและแตกต่างกัน เราต้องยอมรับและให้เกียรติเพื่อนที่มีความสามารถและถิ่นกำเนิดแตกต่างจากเรา ไม่ดูถูก ไม่รังเกียจ และคอยให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันอยู่เสมอ

๔. สาระการเรียนรู้

๑. ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล

๑.๒ ความสามารถ

๑.๓ ถิ่นกำเนิด

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ใฝ่เรียนรู้

๒. มุ่งมั่นในการทำงาน

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การสำรวจความสามารถและถนัดของตนเอง
- การสำรวจความสามารถและถนัดของเพื่อนในห้องเรียน
- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอยู่ร่วมกันในห้องเรียนที่มีความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง ความสามารถและถนัด
- การสรุปความรู้หรือนิยามเกี่ยวกับความสามารถและถนัดลงในสมุด

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง ความสามารถและถนัด	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ
๒. ตรวจผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม		

๕. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนสำรวจตนเองว่ามีความสามารถอะไรบ้างและมีถนัดจากที่ไหน แล้วเขียนลงในสมุด จากนั้นครูสุ่มนักเรียน ๔-๖ คน ให้ออกมาเขียนชื่อ นามสกุล ถนัดถนัด และความสามารถของตนเองลงบนกระดาน แล้วครูให้นักเรียนสังเกตว่า ความสามารถและถนัดของเพื่อน ๆ ในห้องเรียนมีความเหมือนและความแตกต่างกันอย่างไร

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนสำรวจความสามารถและถนัดของเพื่อนของนักเรียนในห้องเรียน ๑ คน โดยเปรียบเทียบกับตนเอง แล้วจดบันทึกผลการสำรวจที่ได้ลงในแบบสำรวจเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง ความสามารถและถนัด

๖. ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๓-๕ คนให้ออกมานำเสนอผลการสำรวจหน้าชั้นเรียน

๗. ครูแนะนำให้นักเรียนสังเกตว่า “ความสามารถและถนัดของนักเรียนกับเพื่อนของนักเรียนมีความแตกต่างกัน” แล้วให้นักเรียนสรุปเป็นความรู้ หรือนิยามลงในสมุด จากนั้นครูถามว่า ถ้านักเรียนต้องอยู่ร่วมกับเพื่อน ๆ ในห้องเรียนที่มีความสามารถและถนัดแตกต่างกัน นักเรียนจะต้องปฏิบัติตนอย่างไร ให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็น

๘. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๙. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปว่า “ถ้าต้องอยู่ร่วมกันในห้องเรียนที่มีคนมีความสามารถและถนัดที่แตกต่างกัน เราต้องใช้ความสามารถเหล่านั้นในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ไม่ดูถูก และไม่รังเกียจถนัดที่แตกต่างกันของเพื่อน มีความซื่อสัตย์สุจริตในการใช้ความสามารถในการทำงาน ไม่ใช้ความสามารถในทางที่ไม่ถูกต้อง มีความอดทนอดกลั้นที่จะไม่พูดคำดูถูกและแสดงความรังเกียจเพื่อนที่มีความสามารถและมีถนัดที่แตกต่างกัน และอดทนอดกลั้นต่อคำพูดที่ทำให้เจ็บช้ำใจ ไม่ได้ตอบกลับด้วยความรุนแรง อันจะก่อให้เกิดผลเสียตามมา”

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนเขียนบรรยายความสามารถของตนเองเป็นเรียงความ พร้อมกับแสดงความสามารถนั้น ๆ ประกอบ เช่น มีความสามารถด้านการวาดรูปการ์ตูนได้สวยงาม ก็ให้วาดรูปประกอบ หรือนำรูปถ่ายที่แสดงให้เห็นถึงความสามารถของนักเรียนมาประกอบในเรียงความส่งครู

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- นักเรียนจะปฏิบัติตนต่อเพื่อนที่มีความสามารถมากกว่านักเรียนอย่างไร
- ถนัดถนัดคืออะไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง ความสามารถและถนัด โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง การแก้ปัญหาความขัดแย้งในหน้าที่และความรับผิดชอบ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบสำรวจเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลเรื่อง ความสามารถและถิ่นกำเนิด

๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๒ ป. ๒ ของบริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

_____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๐
การแก้ปัญหาความขัดแย้งในหน้าที่และความรับผิดชอบ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีกความปรองดอง สมานฉันท์	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ เวลา ๑ ชั่วโมง
---	---

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๒ การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๕. ยกตัวอย่างความขัดแย้งในโรงเรียนและเสนอวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

สมาชิกแต่ละคนในโรงเรียนมีหน้าที่และความรับผิดชอบที่แตกต่างกัน ถ้าแต่ละคนไม่ปฏิบัติตามหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองแล้ว ย่อมทำให้เกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้นได้เสมอ จำเป็นที่เราจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต มีความอดทนในการทำงานในหน้าที่ของตนเอง และมีความรับผิดชอบ ยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง รวมถึงรู้จักแก้ปัญหาโดยสันติวิธีเมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้น

๔. สาระการเรียนรู้

๒. ความขัดแย้งในโรงเรียนและวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

๒.๑ ความขัดแย้งในหน้าที่และความรับผิดชอบ

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. มุ่งมั่นในการทำงาน
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การตอบคำถามจากเรื่องเล่าของครู
- การแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องเล่าและวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยสันติวิธี
- การสรุปความรู้เกี่ยวกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งในหน้าที่และความรับผิดชอบ
- การทำใบงานเรื่อง ความรับผิดชอบ

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การ แก้ปัญหาความขัดแย้งใน หน้าที่และความรับผิดชอบ ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูติดภาพสมาชิกในโรงเรียน เช่น นักเรียน ครู ผู้อำนวยการโรงเรียน ภารโรง ลงบนกระดาน แล้วให้นักเรียนใช้ความรู้เดิมที่เคยเรียนรู้มาช่วยกันบอกเล่าหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกในโรงเรียนแต่ละคน ครูบันทึกคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกผู้นำกลุ่ม ๑ คน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มด้วยตนเอง

๖. ครูเล่ากรณีตัวอย่างความขัดแย้งจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๒ ป. ๒ ของ วพ. หน้า ๓๘ แล้วตั้งประเด็นคำถามให้แต่ละกลุ่มช่วยกันตอบ เช่น

- เพื่อนของนักเรียนในเรื่องนี้ไม่ปฏิบัติตามหน้าที่อย่างไร
- เพื่อนของนักเรียนในเรื่องนี้ขาดความรับผิดชอบในเรื่องใด

๗. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันคิดวิธีการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น โดยสันติวิธีจากกรณีตัวอย่าง เขียนเป็นข้อ ๆ ลงในกระดาษและตกแต่งให้สวยงาม จากนั้นครูให้ตัวแทนกลุ่มออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๘. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๙. ครูช่วยสรุปเชื่อมโยงให้นักเรียนรู้ว่า การแก้ปัญหาความขัดแย้งในหน้าที่และความรับผิดชอบ นักเรียนจะต้องปฏิบัติเป็นผู้มีวินัยในตนเองด้วย โดยเฉพาะการมีความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เช่น จากกรณีตัวอย่างที่ครูเล่าให้ฟัง คือ

– เพื่อนของนักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์สุจริตในหน้าที่ในฐานะที่เป็นนักเรียน คือ ตั้งใจเรียนหนังสือ เคารพเชื่อฟังคำสั่งสอนของครู ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียนอย่างเคร่งครัด

– เพื่อนของนักเรียนต้องมีความอดทนในการศึกษาเล่าเรียน อดทนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบต่าง ๆ ไม่กระทำความผิดกฎระเบียบ

– เพื่อนของนักเรียนต้องรู้จักยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง คือ เมื่อกระทำความผิดกฎระเบียบของโรงเรียน ก็ต้องยอมรับผิด และพยายามปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น

ซึ่งจากการปฏิบัติตนอย่างมีวินัยในตนเองนี้ จะตรงกับค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ข้อที่ ๒ คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม ครูให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้ลงในสมุด แล้วให้นักเรียนทำใบงานเรื่อง ความรับผิดชอบ เป็นการบ้านส่งครูในชั่วโมงถัดไป

๑๐. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตนเอง พร้อมเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันศึกษากฎระเบียบของโรงเรียนที่นักเรียนทุกคนจำเป็นต้องปฏิบัติอย่างมีวินัย เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งขึ้น แล้วจัดทำเป็นป้ายนิเทศภายในชั้นเรียน

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- นักเรียนมีหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างไรบ้าง
- นักเรียนจะต้องปฏิบัติตนอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งในหน้าที่และความ

รับผิดชอบเกิดขึ้นในห้องเรียน

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การแก้ปัญหาความขัดแย้งในหน้าที่และความรับผิดชอบ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง การแก้ปัญหาความขัดแย้งจากการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพสมาชิกในโรงเรียน เช่น นักเรียน ครู ผู้อำนวยการโรงเรียน การโรง
๒. กระดาษปฏีฟ ๑ แผ่นต่อ ๑ กลุ่ม และอุปกรณ์เครื่องเขียนต่าง ๆ เช่น สี ปากกา
๓. ใบงานเรื่อง ความรับผิดชอบ
๔. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๕. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๒ ป. ๒ ของบริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

<p>๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____</p> <p> แนวทางการพัฒนา _____</p> <p>๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____</p> <p> แนวทางแก้ไข _____</p> <p>๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____</p> <p> เหตุผล _____</p> <p>๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____</p> <p>_____</p>	<p>ลงชื่อ _____ ผู้สอน</p> <p>_____ / _____ / _____</p>
---	---

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๑

การแก้ปัญหาความขัดแย้งจากการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีกความปรองดอง สมานฉันท์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๒ การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน การยอมรับผลจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๕. ยกตัวอย่างความขัดแย้งในโรงเรียนและเสนอวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ในโรงเรียนของเราประกอบไปด้วยสิ่งต่าง ๆ เช่น อาคาร ห้องเรียน เครื่องใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ สมาชิกทุกคนในโรงเรียนเป็นเจ้าของสิ่งเหล่านี้ร่วมกัน ถ้าสิ่งของต่าง ๆ เหล่านี้มีน้อย ไม่เพียงพอ ก็จะทำให้เกิดความขัดแย้งในการแย่งกันใช้งานได้ จำเป็นที่เราจะต้องรู้จักร่วมกันใช้ แบ่งปันกัน เสียสละให้แกกันและกัน และช่วยกันดูแลรักษา ก็จะช่วยแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดจากการใช้ของร่วมกันในโรงเรียนได้อย่างสันติ

๔. สาระการเรียนรู้

๒. ความขัดแย้งในโรงเรียนและวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

๒.๒ การใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา

๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มุ่งมั่นในการทำงาน
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การจัดทำแผ่นโปสเตอร์แสดงวิธีการใช้สิ่งของร่วมกันในโรงเรียนและวิธีการเก็บรักษา
- การสรุปความรู้เกี่ยวกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งจากการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน
- การเขียนแผนผังเกี่ยวกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งจากการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง การ แก้ปัญหาความขัดแย้งจาก การใช้ของส่วนรวมใน โรงเรียน ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนแต่ละคนยกตัวอย่างของใช้ในโรงเรียนว่ามีอะไรบ้าง ครูเขียนคำตอบของนักเรียนลงบนกระดาน

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน โดยให้แต่ละกลุ่มเลือกผู้นำกลุ่ม ๑ คน และแบ่งหน้าที่รับผิดชอบภายในกลุ่มด้วยตนเอง

๖. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเลือกสิ่งของบนกระดานมากลุ่มละ ๒ ชิ้น ไม่ซ้ำกัน แล้วช่วยกันจัดทำแผ่นโปสเตอร์แสดงวิธีการใช้สิ่งของชิ้นนั้น ๆ ร่วมกันในโรงเรียนและวิธีการเก็บรักษา จากนั้นครูให้แต่ละกลุ่มออกมาสาธิตวิธีการใช้และวิธีการเก็บรักษาสิ่งของชิ้นนั้น ๆ หน้าชั้นเรียน

๗. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๘. ครูช่วยสรุปเชื่อมโยงให้นักเรียนรู้ว่า วิธีการใช้สิ่งของร่วมกันและการช่วยกันเก็บรักษาสิ่งของนั้น ๆ เป็นวิธีการแก้ปัญหาความขัดแย้งจากการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน แต่การแก้ปัญหาความขัดแย้งจากการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน นักเรียนจะต้องปฏิบัติเป็นผู้มีวินัยในตนเองด้วย โดยเฉพาะการมีความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เช่น

- นักเรียนต้องมีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่นำของส่วนรวมไปเป็นของตัวเอง
- นักเรียนต้องมีความอดทน รอให้เพื่อนใช้เสร็จก่อนแล้วค่อยนำมาใช้ต่อ เช่น รอเพื่อนใช้สีจากกล่องสีจนเสร็จก่อน แล้วค่อยนำมาใช้ต่อ
- นักเรียนต้องรู้จักการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง เช่น ถ้าทำของชิ้นนั้น ๆ เสียหาย ต้องยอมรับว่าเป็นผู้ที่ทำให้ของเสียหายด้วยตนเอง

นอกจากนี้ ยังต้องรู้จักการเสียสละ แบ่งปันกันใช้ของ ซึ่งจากการปฏิบัติตนอย่างมีวินัยในตนเองนี้จะตรงกับค่านิยมหลัก ๑๒ ประการ ข้อที่ ๒ คือ ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม และข้อที่ ๑๑ คือ มีความเข้มแข็งในจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ เช่น ไม่นำของส่วนรวมไปเป็นของตนเอง แล้วครูให้นักเรียนสรุปความรู้ที่ได้เป็นแผนผัง แล้วตกแต่งให้สวยงาม เป็นการบ้านส่งครูในชั่วโมงถัดไป

๙. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มประเมินผลการปฏิบัติงานของกลุ่มตนเอง พร้อมเสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนาในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนนำวิธีการเก็บรักษาของส่วนรวมในโรงเรียนที่ได้เรียนรู้มาช่วยกันทำความสะอาดและเก็บรักษาสิ่งของและอุปกรณ์ต่าง ๆ ภายในห้องเรียน แล้วสรุปว่า ตนเองได้รับความรู้อะไรบ้างจากการปฏิบัติดังกล่าวที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาความขัดแย้งจากการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียนลงในสมุดส่งครู

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ของใช้ส่วนรวมในโรงเรียนที่นักเรียนใช้ร่วมกันบ่อยครั้งมากที่สุดมีอะไรบ้าง
- ถ้ามีอุปกรณ์กีฬาไม่เพียงพอ นักเรียนจะต้องทำอะไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การแก้ปัญหาความขัดแย้งจากการใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. กระดาษปฐพี ๒ แผ่นต่อ ๑ กลุ่ม และอุปกรณ์เครื่องเขียนต่าง ๆ เช่น สี ปากกา
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๒ ป. ๒ ของบริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑.	ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____	
	แนวทางการพัฒนา _____	
๒.	ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____	
	แนวทางแก้ไข _____	
๓.	สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____	
	เหตุผล _____	
๔.	การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____	
	_____	
	ลงชื่อ _____ ผู้สอน	
	_____/_____/_____	

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓๒

กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๔ เรามีความปรองดอง สมานฉันท์

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๔ ความปรองดอง สมานฉันท์

๔.๑ การอยู่ร่วมกันในสังคมแห่งความหลากหลาย

๔.๒ การจัดการความขัดแย้งและสันติวิธี

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความอดทน การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๘. ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างของตนเองและผู้อื่น

๙. ยกตัวอย่างความขัดแย้งในโรงเรียนและเสนอวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี

๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

เราอยู่ร่วมกันในสังคมที่มีความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่องเชื้อชาติ ภาษา เพศ การนับถือศาสนา สุขภาพ ความสามารถ และถิ่นกำเนิด เราจึงต้องเข้าใจและยอมรับความเหมือนและความแตกต่างในเรื่องเหล่านี้

การอยู่ร่วมกันในโรงเรียนอาจเกิดความขัดแย้งขึ้นได้ ทั้งในเรื่องหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการใช้ของส่วนรวม เราและสมาชิกในโรงเรียนจึงต้องแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยสันติวิธี เพื่อจะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข

กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมบูรณาการที่รวบรวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้วมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน นักเรียนจะต้องมีความรู้เรื่อง การวางแผน ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล

โครงงาน เป็นการกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติโครงงาน โดยเสนอแนะหัวข้อ แนวทางปฏิบัติ หรืออาจเลือกทำโครงงานอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม หรือคำถามเพื่อให้นักเรียนเห็นแนวทางในการนำเนื้อหาความรู้ในหน่วยการเรียนรู้นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. ตารางการเรียนรู้

๑. ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล
๒. ความขัดแย้งในโรงเรียนและวิธีการแก้ปัญหาโดยสันติวิธี
  - ๒.๑ ความขัดแย้งในหน้าที่และความรับผิดชอบ
  - ๒.๒ การใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน
๓. กิจกรรมเสนอแนะ
๔. โครงงาน
๕. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๖. คำถามทบทวน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. มุ่งมั่นในการทำงาน
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

๑. ภาระงานรวบยอด
  - การวางแผนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมหรือกีฬาในโรงเรียน
  - โครงงานเรื่อง การแก้ปัญหาคความขัดแย้งในโรงเรียนโดยสันติวิธี
  - การนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
  - การตอบคำถามทบทวน

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง เรามีความ ปรองดอง สมานฉันท์ ๒. ตรวจสอบงานกิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการ ทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนช่วยกันสรุปความรู้เรื่อง เรามีความปรองดอง สมานฉันท์ ที่ได้เรียนรู้มาทั้งหมด เป็นแผนที่ความคิด โดยครูเขียนลงบนกระดาน แล้วให้นักเรียนจดบันทึกแผนที่ความคิดลงบนสมุด

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมที่จะปฏิบัติ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การใช้ของส่วนรวมในโรงเรียน จากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๒ ป. ๒ ของ วพ. จากนั้นให้นักเรียนทำกิจกรรมเสนอแนะ โดยให้ร่วมกันวางแผนในการจัดกิจกรรมหรือกีฬาในโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้รู้จักการอยู่ร่วมกัน การช่วยเหลือกัน และการแก้ปัญหาต่าง ๆ อย่างสันติ เช่น ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรมการดูแลรักษาความสะอาดห้องเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ การวางแผนการจัดการแข่งขันกีฬาภายในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๒ โดยครูคอยเป็นที่ปรึกษา ให้คำชี้แนะ และเป็นผู้ประสานงานสำหรับการจัดกิจกรรมหรือกีฬาดังกล่าว

๖. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำโครงการเรื่อง การแก้ปัญหาคาใจความขัดแย้งภายในโรงเรียนโดยสันติวิธี หรืออาจเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน และให้นักเรียนเสนอชื่อโครงการให้ครูพิจารณา

๘. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดไว้ในหัวข้อ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

– ถ้าพบเห็นเพื่อนของเราทะเลาะกันเพื่อแย่งใช้อุปกรณ์ในโรงเรียน เราจะมีวิธีการแก้ปัญหาด้วยสันติวิธีอย่างไร

จากนั้นครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม

๕. ครูมอบหมายให้นักเรียนตอบคำถามในหัวข้อ คำถามทบทวน เป็นการบ้าน

ขั้นขยายความรู้

๑๐. ครูให้นักเรียนช่วยกันจัดป้ายนิเทศในเรื่อง ความเหมือนและความแตกต่างระหว่างเพื่อน ๆ ของเราในโรงเรียน และตกแต่งให้สวยงาม

ขั้นประเมิน

๑๑. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๒. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๓. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหน่วยนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๔. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- เราจะปฏิบัติตนต่อเพื่อนที่มีสุขภาพ ความสามารถ และถนัดแตกต่างจากเราอย่างไร
- หน้าที่และความรับผิดชอบทำให้เกิดความขัดแย้งได้อย่างไร
- เราควรใช้สิ่งของต่าง ๆ ในโรงเรียนอย่างไรจึงจะไม่ทำให้เกิดการแย่งกันใช้ได้

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง เรามีความปรองดอง สมานฉันท์ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ปฏิบัติ หรือประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๗. ครูมอบหมายให้นักเรียนไปอ่านเนื้อหาเรื่อง ความซื่อสัตย์สุจริต ในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๕ เราเป็นคนดีมีวินัยในตนเอง เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๒ ป. ๒ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

_____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____